

TÜRK TARİH KURUMU KÜTÜPHANESİ
SÜRELİ YAYINLAR

KAYIT NO: 5037640

ADI: 19 Mayıs

CİLT:

SAYI: 114

YIL: 1950

19 MAYIS

Aylık Halkevi dergisi

*İhtiyaçların camlara vurduğu yerde
Terbiye için kalkan asâ tesirsizdir*

İÇİNDEKİLER

Telifler:

19 Mayıs Gençlik Bayramı	Cemal BİLİR
Eğitim ve Öğretimde İşbirliği	Ömer ORHUN
Meslek Mesuliyeti	Tayyar KERMAN
Karadeniz Kıyılarını Dolaşırken	Yakup KALGAY
Bir Satranç Ogunu	Sabhattin ATAĞER

Şiirler :

Samsun	Samih YERTUT
Çeken Bilir	Sabahat ACUNER
Gözler	Bedrettin DANIŞMAN
Gölgem	Cemal BİLİR

Tercümeler ;

Seçmesini Bilmek	Yekta ATAMAN
Çocuklarımızın Kekelememesi İçin	İlhan BİLİR
Avrupa Kültür Konferansından	Cemal BİLİR

Me

Cilt : 10

NİSAN 1950

Sayı : 114

AYIN TESTİ

KARAKTER SAHİBİ MİSİNİZ?

Derleyen: Cemal Bilir

Bunu öğrenmek istiyorsanız; soruların altındaki rakkamları (Evet) ve (Hayır) ların karşısına yazınız. Sonra toplayınız. Ve, testin sonunda bulunan pitişik tabloya bakarak, kendiniz hakkında, yine kendiniz hüküm veriniz.

- 1 - Arkadaşlarınızla her hangi bir oyun oynarken, üst üste kaybetseniz; asâbınız, oyuna oturmadan evvelki kadar sakin midir? Evet (5) Hayır (2)
- 2 - Herhangi bir şeyi yere düşürmüş olsanız; bunun kırılması ihtimali ile, o an içindeki ümit kırıklığından mütevellit haleti ruhiyenizle asabi bir hareket veya pek adice de olmasa küfür edermisiniz? Evet (1) Hayır (5)
- 3 - Münakaşalarda, umumiyetle son sözü söylemek istermisiniz? Evet (1) Hayır (3)
- 4 - Herhangi bir şeref listelerinden birinde, yanlışlıkla isminizi yazmağı unutsalar; isminizin yazılması hususunu ısrarla istermisiz? Evet (0) Hayır (4)
- 5 - Herhangi bir fikir tartışmasında, taraftan birinin fikir ve tenkitleri %90 hak kazanmış durumda iken, sizinde fikrinizi sorsalar; çoğunluğun fikrinin tesiri altında kalmadan mevzu bahis konuda kendi fikrinizi söyleyebilirmisiniz? Evet (3) Hayır (1)
- 6 - Dolu bir kompartımanda seyahat ederken, yer vermeniz icabbeden birine yerinizi, bilâtereddüt ve hayıflanmadan verebilir misiniz? Evet (5) Hayır (0)
- 7 - Henhangi biri tarafından, sizden bir iş yapmanız istenilse, hiç bir ruhi tepki göstermeden o işi yapabilir misiniz? Evet (4) Hayır (0)
- 8 - Her hangi bir konuşmada, orada bulunmayanlardan birinin aleyhinde söz söylense sizde o dedi koduyu temadi ettirmek isterecesine yarayı deşmek istermisiniz? Evet (3) Hayır (0)

Vatandaş Gözüyle

19 MAYIS GENÇLİK BAYRAMI

Cemal BİLİR

Siyasî ve idarî mülâhazalarla gününde gerektiği manada kutlulıyamadığımız ve şerefli tarihimizde çok önemli yeri olan bu tarihi, Gençlik bayramımızı, hiç olmazsa, kalben tesbit ettik. Büyük kurtarıcıyı, ilk defa bağrına basması hasebiyle, bu mesut günün, en büyük şeref payı hiç şüphesiz ki Samsun ve Samsunlulara aittir.

Vücutları kapanmış kurşun ve süngü yaraları ile, bir çokları, bu geçmiş günleri, yine, tekrar yaşadılar. Farkında olmadan, çok gerilere gittiler. Kalplerinde, derin manevi iz bırakmış aziz hatıraları anarak, gözleri nemli, hür havasını teneffüs ettikleri, kendi eserlerini bir, daha seyretmek fırsatını buldular.

Büyük bayramımız kutlu olsun Samsunlular.

Büyük günümüzü içten kutlarken yine ne mutlu ki aynı ayda, 14 Mayıs ta, milletçe gerek kendimize karşı, ve gerekse

saflarında yer aldığımız hür demokrat batı alemine karşı şeref, itibar ve vakarımızla müte nasip bir imtihan geçirdik, seçim yaptık. Seçimin cereyan şekli ve neticelerin alınışı, asil milletimizin kısa zamanda eriştiği tekâmülün açık bir delilidir. 19 Mayıs tarihimizde neyse 14 Mayıs ta odur. 14 Mayıs tarihi-miz, Demokratik inkişaf cehtlerimizden, parlak bir tarih olarak nakşedilecektir.

Netice malûmdur. Türk milleti, kendisini, türlü meziyetleri ile hakkı olan ve Atatürk tarafından bir ideal ve erişilmesi gaye olarak verilen - Türk uyanışını temin ve muassır medeni dünyada yerini kazanma - umumi parolasına uygun olarak, hedefine götürmekte olan bir partiden vazgeçerek yine bu hedefe eriştireceğine kanaât getirdiği diğer yeni bir partiye rey vererek bir tercih yapmış ve onu memur etmiştir. Kendini, ken-

dinden olanlarla, tanıyanlarla temsil ettirmek istemiştir.

Milli iradenin isteği ile Atatürk'ün mukaddes mirasının he-define ulaşacağına eminiz. Ka-dirşinas Tük Milleti, Atatürk'ün bir inkılâp manzumesi kurduğunu ve İnönü'nünde ona can verdiğini ve C. H. P hükümetlerinin kurduğu yetiştirici Avrupavari müesseseleri, icraatları ve yaptıkları kanunları taktir etmektedir.

Tarih ve ileri nesillerin, bu intikal devremizi daha salim ve müspet vak'a ve vesaikleri inceleyen, şahıs olarak İnönü'yü ve hepimizin bildiği bazı isimleri daha deruni bir görüşle tahlil edecek ve bu günden çok fazla takdir edecektir.

Fakat madalyanın bir de ters tarafı vardır. Bunu, hiç olmazsa, yine kendi tekâmülümüz için, samimi olarak kabul etmeliyiz. Hepimiz yabancı ajansların seçimlerimiz hakkında ki düşüncelerini türlü ruh halinde dinledik. Bunlar, dost ve müttefik milletlerin objektif ve bazı mü-lâhazaları hesaba katarak ihtiyatla söyleyebildikleri idi.

Bize göre, seçimimiz, demokrat liberal kanunların, nazari olarak değil, hüsniniyet kaide-

lerine, dünyanın bu buhranlı zamanında ender tesadüf edilecek bir tatbikat safhasında, daima vasıta olarak vasıflandırılan otoritelere, rengini realist bir tarzda ifade edemiyen, fakat hisseden bir millet ekseriyetinin menfaati icabı olan ve asırlar ötesi için hazırlanan müesseseleri dahi göremiyerek sırf mu-halefet olsun diye bu günkü maddi istihsal ve kazanç alâ-kalarının noksanlığından vec dini kaybetmiş, donuklaşmış dinamizmi olmayan ekseriyetten sıyrılmış, alâkasız sun'i bir iç-timai sınıfa silâhsız olarak, kansız bir başarı kazanmış olmasıdır.

Seçim günleri, bazı kimse-lerin düşündükleri ile hareket-lerinin tezadı fikir ve şahsi-izm-lerinin renksizliği mevzubahis zümrenin bile, memleketi gerek vatan yapısı ve menfaatları bakımından ve gerekse ruh bakı-mından tanımadıklarının teyid-kâr bir delilidir.

Hele; köylü vatandaşlarımızın inkılâbımızla telif edilemeyecek irticai propagandalara in-anışı her iki partinin seçim kampanyası faaliyetlerinden aynı derecede istifadeye kalkması yakasının üstünde C. H. P. altında D. P. rozetlerinin bulun-

ÇEKEN BİLİR

Ansızın
Şimşek çakarcasına
Bir hoş oluverdi içim.
Yemeden içmeden kesildim.
Uyku da tutmaz oldu gözlerim.
Ne güzel böyle
Rüyada gibi dolaşmak
Caddelerde, şurda burda
Varsın el
Ne derse desin...
Ben.
Geçim derdini bile unuttum.
Hani, dünya yansa, umurumda
değil...
Sabahat Acuner

GÖZLER

Gözler: Yeşil, siyah, elâ.
Gözler: Sevinç, korku, hülya.
Gözler: Sakin, gözler: fırtına.
Gözle: Ölüm: Yaşamak.
Gözler: Geçmişten bir sayfa
hatırlamak- İlkbahar, yaz, son
bahar, kış -
Ve gözler, bugünden öbür
güne bir bakış.
H. Bedrettin Danışman

ması partizanlara göre maske-lenerek konuşması ve her iki partinin mitinglerinede aynı tezahürat hareketleriyle iştiraki siyasi terbiye noksanlığı kadar sindirilmiş bir hak arama ve doğru söyleme ihtiyacı haleti ruhunun bariz bir tablosu idi. Yıkılan ne C. H. P. ne program ne prensip ve ne de - bize göre - doktrinleri değildir.

Yıkılan sadece realiteyi yü-zümüze haykıran istisnalı fert ve cemiyetce cehalet manzumesizdir.

Seçimler bize memleket çapında realist, hazırlayıcı tekâmüle götürecek olan en geniş ma-

nası ile vatandaşlık terbiyesi verecek kültür boşluğunu hatırlattı ve Türk gençliğine vazifesinin cumhuriyeti korumak olduğu kadar ileri nesiller için vatanın her türlü tekâmülündeki omuzlarına yüklenen ağır mesuliyetini idrak edip çalışması lüzumunu düşündürttü.

Inkılâbımızın istikrarı pahasına köylerimizin kültür misyoner ve dozent'leri olacak olan idealist üniversitelilerimizi, matbuat kanununu ve vatandaş ıstırabını kucaklayacak, bencilliği altürizm derecesinde eğitecek realist renkli insansever millî Türk edebiyatını bekliyoruz.

Eğitim ve Öğretimde İşbirliği

Bir milletin fikrî ve aklâkî inkişafının tamamlanması için yalnız mektep değil, aile müesseselerinde iştiraki kabiliyeti en emin yoldur.

19 MAYIS

Ömer Orhun

Saltanat devrinin her işde olduğu gibi, yetiştirme alanındaki ihmaliyle geride kalan Eğitim ve öğretim sistemimizi geliştirmek için çalışıyoruz. Bu suretle milletimizi medeni insan topluluklarının hissiyat ve zihniyet şartlarına uygun bir duruma geçirmek için hükümetçe gösterilen fedakârlıklar kolayca hatırlanabilen birer gerçek halindedir.

Okullarımızda, eğitim işlerinin daha modern ve böylece hayatın icaplarına daha uygun olmasını sağlâmak için dört yıldanberi okullarla ailelerin işbirliği yoluna gidilmiş bulunmaktadır. Aile okul birliklerinin kurulduğundan beri çok faydeli ekonomik hareketlerin yanında henüz pedagojik anlayışa pek temas edilmiş olmaması da meydanda gibidir. Zaten ailelerin eğitim hususundaki vazifelerine önem verdikleride görülmemiştir. Durum böyle olunca, gazete, dergi v kitaplardaki bu konulu yayınla-

rından başka çocuklarının kayıtlı bulunduğu okullarda, genel kurul ve idare heyeti toplantılarında hiç olmazsa yavaş yavaş aydınlatılmış olmaları lâzım gelir.

Görülüyorki, birliklerin faydeli bir şekilde çalışmaları için elde bir talimatname olduğu halde en muhim işin, pedagojik Formasyonun ihmaliyle, kurulların bağlı oldukları okula yalnız gelir kaynağı vazifesini görmüş olmalarına şahit olmaktayız. Bu sözlerimizle birliklerin vazifelerini hatırlatmak gibi bir düşünceye varılmaması lâzım geldiği gibi, aileye eğitim mesuliyetlerini anlatmak ve onları eğitimdeki amaç ve vasıtalar hakkında aydınlatmak için bu gibi teşekküllerin luzümüne ihtiyaç hasıl olduğunda pek âlâ hatırlayabilmelidir.

Zamanımızda, ailelerin okul faaliyetleriyle yakından ilgilenmeleri artık kaçınılmaz bir mesele olmuştur. Bu suretledirki, anne ve babaların evde, çocuklarına

karşı muamelelerini öğretmenlerin okuldaki tesirlerini hiçe bürdirmek değil, kuvvetlendirecek şekilde yapmaları sağlanmış olacaktır. Halbuki, eskidenberi devam cdegelen bir düşüce dolayisiyle, çocuklar okula teslim edildiği günden itibaren vazife ve mesuliyetlerden tamamiye kurtulunmuş kanaâtı bizde halâ görülmektedir.

Böylece okulun açıldığı günden itibaren bütün sorumluluklar okula ve dolayisiyle öğretmenlere yükletilmiş bulunmaktadır. Halbuki, kurulan teşkilâtlarile, öğretim ve eğitim hususunda hükümet ile millet, öğretmen ile veli beraberce maksada uygun bir neticenin sağlanacağını anne ve babaların düşünceleri lâzım geldiğini kolayca muhakeme edebilmeleri şarttır.

Samsun gibi ticaret ve iş merkezinde yine anne ve babalar, gündelik hayatlarını kazanırken, çocuklarını fitrî kabiliyetleriyle baş başa bıraktıkları bu suretle okulun yazın bir oyun yeri, kışında oturulup vakit geçirilecek sıcak bir yer olduğu kanaâtini verdirecek hareketler, her zaman göre çarpan bir realite halindedir. Meselâ okulun tatil edilmesile, öğrencilerin so-

kak çocukları arasına karışarak geç vakıtlara kadar köşe başlarında, meydanlarda ve hatta gelenleri gidenleri rahatsız eder bir şekilde oynadıkları bu konumuzun içine girebilecek meselelerden biri olabilir. Demekki, okul aile birliklerinin, henüz gerek fikri, bedeni ve gerekse ahlâkî çocuk meselesini ele almamış olduğunu ve münakaşa edilmediği düşüncesini aklına getirmektedir. Her teşekkülün bir ihtiyaçtan meydana çıktığını kabul ederek, yukarıdaki satırların ifadeye çalıştığı problemlerin dikkata alınmasının bir zaruret olduğunu anlamıyacak bir kimseye rastlanamaz zannındayım

GÖLGEM

Gölge!
Ne sadıksın bana,
Etsiz,
Kemiksiz.
Ben nerede, sen orada

* *

Akıllı uslu,
Akıllı uslu.
Serseri
Serseri
Uzayan kolların bacaklarınla

Cemal BİLİR

*Yaklaşan açık hava
Sinemacılığı dolayısıyla*

Meslek Mesuliyeti

Tayyar KERMAN

Altına hücum - zamanımızın geçer akçası oldu. Herkes bütün hadiseleri menfaat penceresinden görüyor. Öyle ki: Eskiden bunu açıkça söylemek ayıp ve günah sayılırken, bugün birçok kimseler (ben herşeyben evvel menfaatimi düşünürüm) demekten çekinmiyor.

Gerçi insanların bütün hareketlerinin esas gayesi yaşamaya ve neslini devam ettirmeğe yöneldiği. Fakat bu insiyakın anormal şekli demek olan bençilliği, cemiyet hor görmekte ve ayıp saymaktadır.

Cemiyeti meydana getiren fertler, cemiyet sayesinde kazanç temin ederken, ihtikârlardan başka, dikkat edilecek çok ince noktalarda vardır. Para gelisinde ne olursa olsun, düşünceyle hareket etmek her zaman için tehlikelidir. Hele, öyle serbesbest meslekler vardırki: bunlar o mesleklerde çalışırken topluluk bakımından bir çok me-

suliyetleri üzerlerine almış sayılırlar. Eğer, bu işlerle uğraşanlar bunun idrak etmemiş durumda iseler, yaptıkları işlerle paralarını aldıkları kimselere zararları dokunur. Böyle mesleklerin başında sinema gazetecilik, dergi çıkarmak ve saire gibileri gelir. Maalesef, bizdeki böyle mesleklerle uğraşanların çoğu mesuliyetlerini anlamış değildir. Onların dini imanı paradır. Para uğruna almayacakları renk yoktur. Bakarsınız: yeni bir gazete, yeni bir dergi çıkar. Bir çok dürüst ve ideal vaatlerde bulunurlar. Fakat, zamanlar, bir takım sebeplerden dolayı verdikleri sözden yavaş yavaş uzaklaşırlar. Çıkan gazetelerden de, fazla şişirme ve göz alıcılık yaparak fazla satış yapmağa çalışanlar bulunur. Böyle hareket ederken de hakikatten uzaklaştıkları çok olur. Halkın masum, temiz inanışlarını istismar ederler.

Sinema alemi, bambaşka bü-

yük bir derttir. Sinemaya her sınıf halk gittiği için tesir sahası daha geniştir. Bilhassa kültür seviyesi noksan olanların çok kolay tesir altında kalacağı düşünülürse, filimlerin çeşidinde seçme yapmak zaruridir. Sinemacı zihnietine göre ucuz maliyeti olan ve çok tutulan filimler makbuldur. Halbuki bu tip filimlerin ekserisi hakiki sanat değerinden mahrumdur. Adeta seyircisine görgüsüzlük dersi verir. Duyarak seyredilen bir filim insanın hayat görüşüne hayli tesir eder. Elle tutulur delillerini sinemadan çıkan çocuklarda görüyoruz. Kovboy, gangster filimlerini seyeden çocuklar, köşe başlarında taklitlerini yapmaktadırlar. Gerçi bu çeşit filimleri ağır başlı ve hatta ilim adamlarının bile seryettiği görülmüşse de onların bunları seyredirken hesap ettikleri gaye bambaşkadır. Biri sinemaya gitmek için diğeri ise yorulan kafasını dindirmek ve dikkatlerinin başka tarafa çekerek yeniden enerji kazanmak içindir. Arasında çok büyük fark olsa gerek. Memleket çapında dikkatli bir sansüre rağmen bir çok filimler aradan sıza bildiği gibi, yetiştirici ve öğretici mahiyetteki filimler, filim sermayedarları tarafından

memlekete getirilmemektedir.

Bu keyfiyette o sermayedarın entellektüelizm'ine, hayat ve dünya görüşüne bağlı bir meseledir. Bu tip zenginlerimizin çoğalmasını candan memleket hesabına temenni ederiz.

Hal böyle iken, büyük şehirlerde, seyirci seviyesine göre kazanç gayesiyle-, sinemalar adeta kendiliğinden sınıflanmıştır. Bu iyi bir durum mudur? Hiçte değil... radyoyu bir misal olarak verebiliriz. Radyoda batı müziği çalına çalına, halkın ilgisi ona karşılgisi gittikçe artmış, ve bu müziğe karşı bir heves uyanmıştır. Bunuda kültür bakımından bir ilerleme sayabiliriz. Sinemalarda da vaziyet aynıdır. Sanat ve fikir bakımından değeri olan, insanların umumî kültürünü yükseltecek mahiyette filimler çokca gösterilirse halk yavaş yavaş bunada alışır, hoşuna gitmeğe başlar. Bugün Anadolunun ekseri sinemalarında arap filimleri başta güreşiyor. Cumhuriyet inkilâbı ile yok etmeğe çalıştığımız ve haylide başardığımız şark zihnietini bu neviden filimler yeni baştan köruklenmektedir. Arap yâlellisi ile kendinden geçip sinema içinde nara atan seyirci, dışarda tiyatro, saz gibi eğlence yerlerinde de

aynı şekilde seyredilecek nesneler aramaktadır. Artık ona göre: arap çifte tellisinin yanında karadeniz horosunun, Aydın zeybeğinin hiç ehemmiyet yoktur. Abdülvehabın saatlarca süren ah: vahını, en değerli Türk ses sanatkârının okuduğu türk müziğinden daha çok zevkle, kendinden geçerek dinler.

Bazı çok fena hazırlanmış kavga ve cinayet ve saire gibi filimlerinde kendine mahsus meraklı seyircilerine yaptığı zararlı tesirleri yabana atılamaz.

Gazeteciliğe gelince, o da aynı durumdadır. Tabiatıyla bazı gazeteler hariç. Bazıları cinayet ve soygunculuk haberlerini balandırarak sanki meta bir şeymiş gibi büyük puntolarla, resimlerle gazeteye basıp, satışa arz etmektedirler. Bunların kendi ticari hırslarını tatmin etmekten başka ne düşünceleri vardır. Bilakis zararları büyüktür. Bu hal, insanı güldürmek için gıdıkla- mağa, heyecana getirmek içinde önünde adam kesmeğe benziyor. Gerçi, alâkalı otoritelerden başka kimse halkın zevkine, eğlen-

mesine, kanun dairesinde, karışamazsa da; ellerinde imkân bulunan bu sermayedarların, biraz memleketçi düşünceleri ile bariz keşmekeşliğin önüne kendiliğinden geçmiş ve faydacı olarak memlekete hizmet etmiş olurlar, zannındayız. Zira, yukarıda saydığımız şekilde eğlenmek Afyon, esrar, alkol çekerek zoraki eğlenmeğe benzer. Bu muzur maddeler eğlendiriyorum derken vücudu nasıl harap eder se: kötü filimler, dergilerde cemiyet kültür ve görgü bakımından geriye götürür. Peki, bu derde nasıl çare bulmalı? Burada devletten bekliyoruz. Devlet, vatandaşların bu kabil ruhi ve manevi ihtiyaçlarını kendi şu'ur, iz'anın bırakmıştır. O halde iş, bu gibi meslek sahiplerinin ideal, müşahede ve memleketçiliklerine kalıyor. Ticari kazançları yanında biraz da bu zihniyete yer verilerse mesele kendiliğinden hallolur zannındayız.

Böyle meslek sahiplerinin cemiyet ve nesil karşısında ki mes'uliyetlerini anlayacağı zamanı bekliyoruz.

Aydın Testi (Sayfe 2 den devam) TABLO

Yekûne göre:	28 - 32	arası	Mükemmel bir karakter.
	23 - 27		İyi bir karakter.
	18 - 22		Hissizlik.
	12 - 17		Maraz bir karakter.
	12 - den aşağı		Karaktersizlik.

S A M S U N

Mevsimler koku ile gelir
Bir çiçek bir yosun kokusu sarar etrafı
Ne zaman gül açar
Bilinmez
Kış yaz olur
Yıl şaka yaparcasına gelip geçer.
Yuvarlanmış deniz bir hilâl teşkil etmiş
Gündüz başka görünür
Gece bir başka :
Hayal alemlerine benzer
Uzaktan görünüşü ile
İçine girmeye gör
Havasının yüzde doksanı rutubet
Bir cana yakın olur
Bir sabahsız akşamları aratır insana.
Çok günler
Bulutlar alçak mı alçak
Fazla kaldırmaktan çekinilir başlar
Vuslata kanamamak endişesile.
Deniz yaralıdır akşamüstleri
Güneşi sinesine basmaktan.
Keyif buya
Bir baştan trene binilir
Öbür baştan vapura.
İşte
Denize sapanmış
Unkapanı, gümrük. ötede kömür iskeleleri
Kum gibi insanlarla dolu
Deniz kıyısında
Ve şehri ikiye bölen caddenin
Bir yanında gazinolar
Bir yanda parkı Samsunun

Çocuklarımızın Kekelememesi İçin

Dr. Ducas

Ceviren: İlhan Bilir

Altı yaşlarında olan Jak, okulda iyi talebeler arasında yer almaktadır. Bu çocuk, zekası ile seçkin bir talebedir. Fakat hocası ne zaman sınıf muvacehesinde bir sual sorsa; cevap verememektedir. Zavallı Jak yeni yetmeliğin en haşın çağlarında olan arkadaşlarının kendisini taklit edip alay etmelerinden korkmaktadır. O konuştuğu takdirde kekeleyeceğini, her kelimede jestler yapıp sendeliyeceğini bilmektedir. Bu zor durum ve tecrübeyle aşağı yukarı

her gün karşı karşıya gelmektedir. O, bir kekemedir.

Sıhhat üzerinde feci neticeleri olmamakla beraber bu kekemelik hali, çocuğun tahsil hayatını ve ileride de mesleki muaffakiyetlerini sarsmaktadır.

Bu hal sosyal bir afettir: Dünyadaki bütün çocukların % 20 si buna müptelâdır.

Kekeme demek total demektir. Bundan dolayıdır ki: bu işin mütehassısları bu maluliyete (Claudiction Psycholinguistique

Havuzunda
Fıskıyesi hürriyet dağıtır dört yana
Ve düşman gözüne saplanmış gibi
Atatürk heykeli ortada
Hatıraları otuz yıl geriye sevkeder
Uzun bir destan
Hürriyete koşar
Kara ve mes'ut günler
Hepsi bukadar...

Samih YERTUT

intermittente) - Fasıllı dilgücü topallaması - adını vermişlerdir.

Bu dilgücü hastası bu maluliyetin hafifletebildiği gibi tamamende yok edilebilir. Fakat tedavi kat'i değildir. Tekrar nüksedebilir. Kekeme başlangıçta mürekkep bir aşağılık hissine müptelâdır. Kendi kendini tedavi edebilmek için bu halini tamamen yenmeğe çalışmalıdır. Bazen, hasta bu maluliyetini yendiğini zanneder. Hakikaten bunu yenmiştir. Fakat mürekkep aşağılık hissesinden tamamen kurtulamamıştır.

İşte, bu sebepten hastalığın illiyeti psikolojiktir. Me. Borel-maisonny'ye göre : - Kekeme kekeme değildir: çünkü mahcuptur. Mahcuptur; çünkü kekemedir.

Bir - psikofoniatre (Psychophoniatre) dili ve kulağı terbiye edersede, tedavinin tam olabilmesi için doktor hastanın ahlâkını ve psikolojisini aynı zamanda kurtarmağa çalışmalıdır. Zira kekelemede bu maluliyet ahlâki noksanlıklarla başbaşa gider. Her türlü tedaviye başlaman evvel mütehassıs hekim hastasını, bir (oto-rhino-laryngologipue) muayeneden geçirmesi lâzımdır. Ve, bilhassa pratisien tabibin, çocuğun hangi tarihten-

tenberi kekeleyeğe başladığını bilmesi bir o kadar mühimdir. Konuşma kusurundaki teşhis bilhassa tam olmalıdır. Sonrada (Stroboscope) kullanılmalıdır.

Bu boğaz ses tellerinin ihtizasını yavaşlattırarak müşahadeye yarayan bir alettir. Ancak bu alet sayesinde mihanikiyet dururveziya galebe çalar. Doktor tarafından tayin edilen bir vaziyette (pozisyon da) veya optik delaletle yavaşlattırılarak, hece hıfzları ile (Assimiation) ları ile nakledilen gırtlak ses tellerinin ihtizazlarını saniyenin milyonda birinde (Neon) veya (Crypton) tübünde ışık pırıltıları halinde yanıp söndürülür.

Kekemelik irsi değildir. Umumiyetle bu maluliyet, solak çocuklarda yani hilkaten! müteharrik uzuv olarak sol elini veya sol ayağını kullananlarda görülür. Veyine kekemelik, ekseriya ebeveynlerin tabi'iliğe alışık zihniyetleri ile, halkaten solak çocuklarının bu uzuv maluliyetini sağ uzuvlarını kullanması hususunda ki zor kullanmalarından da vücuda gelen bir dilgücü bozukluğudur.

Çocuğun bu oluştan haline ailenin zor kullanması heyecanında ikinci bir müşkül daha meydana getirmektedir. Solak

bir çocuk ekseriya aileler tarafından itaatı reddeden bir inatçı gibi görülür. Çocuk fasılasız azarlanır. Fakat hiç bir şey para etmez. Zira hilkaten solak olan, bütün hayatı boyunca solak kalacaktır. Ve. bugün çok kat'iyetle bilinmektedirki : bir solak yalnız solaklara mahsus olmak üzere sağ dimağı fakülteleriyle: sağlaklar ise (kelime karşılığı olmadan kullanımıdır) yalnız kendilerine has olan sol dimağı fakülteleriyle hareket eder ve konuşurlar. Bu bir gayri tabii'lik olup aynen bunu aynen kabul etmeliyiz Bunu zorla doğrutmağa çalışmak gaddarlık olur.

Bu gayri tabii'liği haddinden fazla azarlamalar-ruhi ve psikolojik arazları kronikleştirmek demektir.

Kekeme çocuk içinde durum aynen böyledir. Bunlar irtibatsızlıktan başka bir şey değildir. Bu kabillerde konuşabilmek için dimağı fakülteler ile adale arasında bir birleşme yoktur. Bununla beraber ekseri vak'alarda kekemelik çocuğun masum hayatını altüst eden hissiyatı ile konuşma organlarının uyaşamamasının bir neticesidir. Meşhur bir mütehasşısı göre kekeleyen çocuk hissiyatının

konuşma organlarına tesirini çok daha sert darbeler halinde hissederek. Ve arkadaşları kadar tabii' olmağa çalışır.

Klasik telakki bu kabil çocuklara birbiri ile anlaşılmayan ailelerde tesadüf edilir. Kanaatinden ibarettir.

Çocuk anne ile baba arasında, beğenilme arzusu ile, kendini manevi istirab altına sokmak lüzumunu hisseder. Netice kekelemeliktir.

Fakat bu hal, bazen daha feci neticeler doğurabilir. Çocuk ailesinin nazarı dikkatini çekmek için kekemelik halini kasten kullanır. Bu ise bir yalandan ibarettir. Çocuk bu kekemeliği ile ebeveyninin kendine karşı alakalarını çektiğini keşfeder. O zamanda fazla sevgi celbedebilmek için kekeleye gayret eder. Ve neticede de be yeni intibak ettiği halinden başka türlü konuşamaz olur.

Arkadaşlarından ayrı yaşayan çocuk kendi kendine itimat edemez: Kendine göre mühit yapmak ihtiyacı, ve bu iki arzusunun verdiği çekingenlik gibi iki zıt zorlayıcı haller karşısında da kekemelik vücuda gelebilir.

O halde mücadele etmek lazım gelen şey konuşma müş-

küllerini yenmek ve bu suretle kekeleye hafifletmek değildir. Tedavisi istenilen hastanın dikatini, düşüncesinin teksif kabiliyetini ve sür'atini kuvvetlendirmesine çekmelidir. Bu suretle çocuk yavaş yavaş fikirlerini sür'atle sıraya konmasını ve onları evvela yavaş yavaş cümleler halinde kurmağa ve daha tabii' bir ahenk ifadeye mufak olur. Fakat kekeleye yine bilmek için aileyide yetiştirmek lâzımdır,

KEKELEME ÇOCUK AİLELERİ:

Eğer çocuklarınızı bizzat kendiniz tashih etmek istiyorsanız, şunu iyi bilinki: sabırsızlanmak veya hiddet halleri göstererek çocuklarınızın bu yoldaki inkişaflarını geciktirmiş olacaksınız.

Çocuğunuzun bu hali ile mücadelesini görmemezlikten gelecek ve hissettiği sıkıntıyı ve manevi istirabı yüzüne vurmayacaksınız. Elinizden geldiği kadar onları sakin ve normal bir hayat sürmelerine yardım ederek dinlenmelerini ve çok uyumalarını ve diğer akran arkadaşları ile arkadaşlık yapmalarını sağlamış olacaksınız. Ve, hepisinden daha mühim olanıda

çocuğa bütün şefkatinizi verdiğinizizi hissettirmek olacaktır.

Meşhur şahsiyetler kekeme idiler ve bu maluliyetlerini yemesini bildirdiler. Atinalı büyük hatip - Demosten- kekemeliğini, ağzına küçük taşlar koyup denize karşı konuşmakla tashih etmeğe çalışıyordu. Nihayet iradesi galebe çalmıştır. Kral 6ncı Jorj, doğuştan solaktı. Fakat, saray aristokrasisinde bu kabil kusurlarla alay edilmezdi. Ailesi sağ elini kullanması için zor kullandı. Nihayet kekeme oldu. İngiltere kralı otuz yaşından beri Auustralyalı mütehasşısı bir hekimin müşahede ve tedavisi altındadır.

Kral için ikinci bir dil terbiyesi uzun ve zahmetli oldu. Bugün hala halka hitap ederken manevi sıkıntı ve istirab çeker. O zaman, kraliçe tebessüm ederek krala yaklaşır ve oda elini onun elinin üstüne kor ve o, bu ruhi sarsıntıyı atlattıktan sonra, tekrar; kendine itimadı artar ve nutkunu zahmetsizce bitirir.

İrade ve şefkat, büyük bir maluliyet olan kekemeliği yenmek için sonsuz birer mucize kaynaklarıdır.

İlhan Bilir

Unesco İsviçrede 1832 - 1948 - 1950

*Siyasî ve iktisadî istikbaline
sahip bir Avrupaya doğru*

M. Salvador De Madariaga'nın kanaâtı

Çeviren Cemal BİLİR

Avrupayı birleştirmek için ticari münasebetler kâfi gelmez. Her şeyden evvel mühim olan memleket idarelerinin halk iradesiyle desteklenip cesaretlenmesi keyfiyetidir. Entelektüel hayatın büyük şahsiyetleri efkârı umumiyenin realitelerini inkişaf ettirir ve idare eder. Bu kanaatlar ise, Üniversitelerde ve matbuat ile teşekkül eder.

M. Duncan Sandys

Beynelmîlel Liberal Partisi ve Avrupa Kültür faaliyeti şubesi başkanı, dünyaca tanınmış İspanyal filozof ve tarih adamı, günün meseleleri hakkında acemice sorulan suallere, o kadar şiddetli bir heyecanla muşahhas olarak cevap vermektedirki: soru soran nasıl oluyorda bunları düşünmedim diye kendi kendine soracageliyor.

- Bay başkan, bu konferanstan ne netice bekliyoruz?

- Avrupa zaten mevcut, fa

kat bu hakikatı kendi de bilmiyor. Bütün tarih boyunca, topluluğun vicdanını yaratmak şansına nail olanlar daima şairler olmuştur. Bu sebeble avrupalılık esprisini yaratacak olanları, bizde, bu esprinin tekrar doğmasına yardım etmeleri için toplantıya davet ettik. Konferans manevi ve tatbiki olmak üzere iki plan, mesele üzerinde çalışacaktır. Tatbiki saha, münhasıran avrupalı müesseselerin vücud bulmasına çalışacaktır.

Resmi kültür plânı çalışmalarının, şans kabilinden muafakiyetlerle, şarkla garbı, fikir bakımından yakınlaştırılabileceğini ümit edebiliyormusunuz?

- Hayır, garp şarka hiç bir düşmanlık hissi beslememektedir. Bu saha da mütakabiliyet yok. Anlaşmak ve konuşmak istemiyen birine el sıkma için uzatıl- istenen el meselesi ise, halledici olmaktan çok uzaktır. Bu hal, tıpkı XIV üncü asırda, hristiyanlığın, islâmiyetle anlaşmasını istemesi gibi olur. Size, Avrupada hiç bir Rus ihtilâlinin Rus ordusunun müdahalesi olmadan muaffak olmadığını hatırlatmak isterim. Biz, fikir değil, kuvvet karşısındayız.

- Kanaatimizca, geçen konferansın çalışmaları bariz olarak ve münhasıran seçkin bir sınıfa hitap etmiyormuydu? Halk küt- lelerinin fikir kalkınmalarını mı, yoksa menfaatını üstün tuttu- ğuna inanıyorsunuz?

- Fikir evlerine daima çatı- dan başlamak lâzımdır. Bunu samimi olarak kabul ediniz. Bütün Avrupa yirmi asır müddetle daima hristiyan kalmıştır. İsa, avrupayı bu yolda idare etti.

Halktan, oniki mürit seçti ve onları hristiyan yapmakla

işe başladı. Seçkin tabaka yüksek tabaka dediğimize benzemez. Tabiat, ekseriya seçkin tabakaya çok basit kimseleri kabul ettirmektedir. İşte, dünyayı idare edecek yüksek tabaka değil, tabîî tabakadır.

Şu'urlu milletlerin kimsele- rinin çoğunluğu bizle beraber olmalıdır. Ama, hangi uçtan başlanacağıda, başka bir meseledir.

Bunun gibi bir konferans çoğunluğa hitap etmekten ziyade 100, 200, 1000, 5000 kimseye hitap ederki, bunlarda generallar, alay kumandanları ve büyük insan ordusunun kurmaylarına hitap eder. Ordu kendiliğinden bunları takip edecektir.

Sosyal yüksek tabaka, aynı görüş topluluğudur. Mütema- diyen şampanya içen kimseler, bu topluluğa mensuptur. Aksine fakirlerde de bir çok zümreler bulunabilir. İşte aradığımız tabîî sınıf budur. Yoksa sosyal yüksek tabaka değildir.

- O halde, Lozan konferansı hayati bir zarurete cevap vermektedir.

- Evet, konferans mantıkî düşüncelerin zincirlenmelerinin neticelerinden müessesistir. Eğer, avrupa, kendini kurtarmak isti-

(Sonu Sayfa 21 de)

Bir Satranç Oyunu

Sabahattin ATAHER

Pazar gününün öğleye yakın bir saati. Büyük parka yekpare geniş camlarla bakan kıraathane de bilardonun hemen yanındaki masada heyecanlı bir kabalalık tek bir insan gibi maçı seyrediyor. Oyunculardan eski binbaşı mütekaidi Asım bey sol elinin tırnaklarını yiyerek düşünüyor... Karşısındaki genç müptedi olmasına rağmen onu yormakta fakat mat olmak üzeredir. Mütekait binbaşı önündeki Pionu sürerek...

- Dikkat et evlâtl.. dikkat etl.. Bak ne oynadım,.. taş bak Allahını seversen... Ne oyun bu Bunu kimse düşünemez.. Hadi hadi bakalım oynasana! diye bağırıyor. Biz tabya - sevkülceys okuduk beyim.. Sevkülceys.. Başta bozuklar bize sökmez düşünür düşünür adamın beynine iniveririz., Oyna şu Pionu tamam bırakl.. Geri alma artık!

Genç kısıp dudakları ile gülererek:

Kızma paşa baba.. Oyun bu ne olacağı belli olmaz.. Hele sen şimdi düşünde, ben oyunun sonunu artık görüyorum. İki hamle-

de mat.. Evet mat.. Kurtulamazsın!

Binbaşı Asım bey satranç oyununun adetâ hastası idi. Sabahattan akşama kadar öğlenleri eve gitmemek için simit çayla karnını doyurur, fakat satranç takımını kimseye kaptırmazdı. Yalnız çok sinirleniyor, hele oyun arasında karışan oldumu çıldırarak gibi hemen kavgaya başlıyordu. Kendisinde bu sinirini bilir..

- Zaten bu huy olmasaydı, bende bû kafa varken muhakkak paşa olurdu derdi. Bunun için herkes kendini paşa gibi karşılar ve onu memnun etmeğe çalışırdı. Son günlerde artık düşünemez bir hale gelmiş hatta tasarladığı oyunları birbirine karıştırır olmuştı. Fakat o inatçı asker kafası ile herkese meydan okur, üstünlüğü kimseye bırakmak istemezdi. Bütün kıraathane müdavimi onun bu huyunu bilir onu kızdırmak yenilmesine sebep olmak için konuşturur.. Bu arada da diğer çocuklardan biri, onun en mühim taşlarını çalardı. Ama taşları

çalın onların kıymetlerini bilmezmiş, büyük hatalara düşülmüş.. Bundan kime ne...

Bugün de vaziyet aynen tekrar ediliyordu.

Binbaşı atın himayesinde fiilini sürerek kaleyi istedi.

- Ver evlât ver! Zaten neyin kaldığı.. Pöhl.. İki hamle sonra matmış.. Eveet.. Hakkın var, doğrusun ama sen mat olacaksın.. Sen.. Ha.. hah ha sevkülceys beyim.. Sevkülceys bu.. başka şeye benzemez.

Oyun arasında kendisini taburunun başında zafere koşarken gördüğüne eminim. Ağır bölük buraya.. Şu yamaca havanlar daha geriye hattı içtimaya girecek, birinci bölük ihtiyatta, ikinci ve üçüncü bölükler ağır silâhların himayesinde birinci hatta derhal taarruz hazırlığı alacak der gibi.

- Ooh atın himayesinde file kaleyi istivorum ver ver onuda kurtul hadi hadise

Diye masayı yumrukluyordu Vaziyet nazikti.. Himaye eden atın derhal çalınması lâzımdı.. Yoksa...

Seyircilerden Eğitim müdürlüğünde memur zayıf, kuru bir adam, kavgaya başlangıç için gence hitap ederek :

yapamaz. Diye söylendi. Binbaşı - Oynasana veziri.. bir şey alamaz

- Ben adamın ağzını yırtırım haal. diye kükredi. Karışma.. Karışma bak !

Memur istediği olmuşçasına sinsi sinsi güldü fakat, toparlanarak diklendi.

- Yapma paşa babal.. Yapma. Karşıdakini er mi zannettin ?

Binbaşı mütekaidi düşünce ve öfkeden boyun damarları şiş.. Bağırıyor, bütün gürültüleri bastıran sesiyle :

- Karışmayın. Karışmayın, zaten şimdi mat olacak. Diye yırtınıyordu. Fakat olan olmuştu bile.. Fili himaye eden at çoktan uçmuş, ondan evvel çalınanların yanına gitmişti. Genç himayesiz kalan fili vezirle aldı.

- Ne himayesi paşa baba.. Senin atı alalı üç oyun oldu.. Artık ihtiyarladında oynıyamıyorsun. Bedava fil verilir mi ?

Oyunu seyredenlerin kahkahaları ortalığı çınlattı. Biri :

- Paşa babamız muhayyel himayeler yaratmak için birbir. Tabur tatbikatında olduğu gibi bir hataya düşünce "Bizi himaye eden bir topçu bataryarezvı farzetmişim de albayım" cevabını vermek gibi uydurma

himaye yok.. ya paşam yok..
Diye söyleniyordu.

Zavallı ihtiyar oyunun nasıl
yapıldığını bir türlü anıyamaz-
dı. Kendisini alaya almasınlara
diye :

- Olur be evlât l. Olur..
Fakat şimdi.. Şimdi görüşürüz.
İşte şurdan.. Şah l. diyerek ve-
zirini sürdürdü. Vaziyet genç için
gene tehlike arz ediyordu. Teh-
dit eden vezir hemen şahın ya-
nında duruyor makasvari kış
diyordu. İki hal çaresinden bi-
rini seçmek icap ediyordu. Ya-
vezirin tehdit yolu kapatılmalı-
"ki buna imkân yoktu" yahutta
vezir evvelkilerinin yanına uç-
malıydı. Seyirci topluluğunu
teşkil edenler ufak bir karar-
sızlıktan sonra gözleri ile an-
laştılar ve gülümsediler.

Vezir uçacaktı.

Derhal küçüklerden birine
talimat verildi. Yavaş.. yavaş
sokulunalacak ona yaslandıktan
sonra. gürülhü arasında, paşa
babanın önündeki iki uzun tah-
ta bebekten serpuşlusu alın-
caktı.. Fakat.. Şaşırmaya yok hal.
Yanyana duran iki bebekten
serpuşlusu alınacak. anlaşıldı
mı ?

Topluluk talimatın bitmesi
üzerine, avcılarının tavşanları ür-
kütme, yanlış hareketlerine
20

sebebiyet vermek için yaptıkla-
rı gibi gürültü yapmağa, uğul-
damağa başladı. Her kafadan
bir ses çıkıyordu :

- Vezir geri gelse.. mattan
kurtulur.

- Yok be l. pionu iki sür-
se kurtulur.

- Delirdiniz mi ?. Siz kiim..
Oyun kim. Hiçbirine lüzum yok,
fille vezire bindiri versin paşa
babanın işi tamamdır.

Gürültü devam ediyor, mü-
tekait çıldırmamak için tırnak-
larını yerken, tükürükle karışık

- Sizi gidi köftehorlar sizi..
Hele hırlamayı kesin.. Ne yap-
cakmış görelim. Diye söyleni-
yordu.

Bu sırada küçük, paşa ba-
banın adeta kucağına kadar
sokulmuştu. Yani sizin anlıya-
cağınız vezir uçmaya hazırdı.
Birden kıraathanenin öbür kö-
şesinden, bir ses yükseldi :

- Hey l. Bir bölük geçiyor.

Bütün başlar dışarıya dön-
dü, merakla doğrulan mütekait
erlerin yerine mart sefasını par-
kın önünde devam ettiren bir
sürü kedi gördü. Şakayı anlı-
yarak.

Naapsanız boş.. Aklımı da-
ğıtmak mı istiyorsunuz. Ha hah
ha. Diye güldü ama faydasız.

O istediği kadar faydasız

desin. Olan olmuş uçan uçmuş-
tu, ama ufak bir yanlışlık ol-
muştu galiba.

Çünkü kıraathanenin önün-
den geçenler şiddetli bir tekme
ile, şarapnel gibi etrafa dağılan
pion ve taşlardan olanı hisset-
mişler, küçük çocuğun şaşırarak
vezir yerine şahı uçurduğunu
anlamışlardı.

Şundan, Bundan

Acicik Var!..

Tanıdığım bir köy hocası vardır. Hoca amma, eli beratlı hırsız
Kümeşteki tavuğun kafasına bastonu indirdi mi, cansız düşürüp
cübbesinin altına sokar götürür de kimse farkına bile varmazdı.
Bu hoca, yaz gecelerinde, yatsı namazından dönerken yolunun üze-
rindeki bahçelerden armut çalar harman yerinde muhtarada uğ-
rayarak birlikte yerleşmiş. Hocanın elinin uzunluğunu ve armutla-
rında hırsızlık olduğunu bilen muhtar sorar:

- Hoca efendi, bu armutları Ahmet çavuşun bahçesinden alı-
yorsun değil mi?

- Evet

- Nasıl olur? Bunu yapmamalısın amma, acaba kitapta yeri
var mı?

Hoca düşünür düşünür nihayet:

- Acicik var der.

Avrupa Kültür Konferansından
(Devam)

yorsa birleşmelidir. Birleşebil-
mesi için de kendi şu'urunu
bulabilmesi lâzımdır.

Kültürel saha, birleşmenin
anahtarıdır. Bugün Lozanla
Zürih arasında zincirleme bir
tesanüt ve dayanaşıma vardır,
bu tesanüt, meselâ Lozan'la
Krakovi arasında da mevcut
olursa ancak o zaman, bu hal,
bize, avrupanın mevcut olduğu
fikirini verecektir.

T. K.

KARADENİZ KIYILARINDA DOLAŞIRKEN

Yakup Kalgay

Betirtilen esaslara göre :
avan projesinin tastikinden sonra Amistirdam da, limanın modeli üzerinde, rüzgar kuvvetleri, dalga şiddetleri gibi idrolik denemeler yapılacak, vapurların limana giriş ve çıkış durumlarında incelenecek, dalgalı havalara göre liman içinde sukûnet temini tecrübesi yapılacaktır. Ancak, bu denemelerden sonra gerektiği taktirde icabbeden tadillerle- limanın kat'i projesi yapılacaktır.

Bu gün yapılmakta olan etüdlere göre, limanda bir çok yenilikler sağlanacak ve böylece Samsun ticaret limanı meydana getirilmiş olacaktır. Samsun limanı, fena havalarda - her biri 10 bin tonajda -15- 20 büyü gemiyi rahatca barındırabilecek genişlikte su sahasını havi olacağı gibi, modern limanlarda bulunması gerekli:

- 1 - Kömür rıhtımlarını,
- 2 - Akaryakıt depolarını,
- 3 - Yolcu rıhtımlarını,
- 4 - Balıkçı limanını ve hatta

yat gibi tenezzüh gemilerini barındırabilecek havuzları havi olacaktır.

Yapılacak tesislerin, mendireklerin ve benzeri inşaat işlerinin ölçüleri hakkında şimdilik şey söylemek mümkün değildir. Çünkü, projeleri yukarıda da işaret edildiği gibi henüz ikmal edilmiş değildir. Bugün Samsun limanında eski devirlerden kalma bir mendirik enkazı vardır. Kalyon burnundaki deniz fenerinde olan bu enkazın yarısı deniz altında, yarısı da deniz üstündedir. Denize doğru uzunluğu 500 metroyu buluyor. Bu mendireğin inşaa tarihi açık olarak bilinmiyorsa da: bunun pek eski tarihlerde yapılmış olduğuna şüphe yoktur.

Fırtınaların coşturduğu, amansız dalgaların şahlandığı, ve üzerinde çatlayıp yarıldığını görmek insana gerçek bir ürperme veriyor doğrusu .. Mendireğin hemen yanı başında yapılmış zarif ve çok temiz plâjda mevsimin sıcak günlerini serinletmeğe çalışan Samsunlular çoktur.

Turhal şeker, Yunus çimento, Malatya bez, Bafra kereste ve Ergani bakır fabrikaları ile Anadolu içinde kurulmuş ve kurulması düşünülen bütün tesislerin yakıt ihtiyaçları Samsun limanından gönderilecektir ve gönderilmektedir. Ayrıca bu tesislerin ve fabrikaların mamul eşyalarının önemli bir kısmında Samsun limanından geçirilmektedir.

Niçin değil mi? Sebebi çok basit. Su yolu ile ulaştırma işi, kara ulaştırmasına göre daha ucuzdur da ondan...

Sivas yaylasından başlayarak Samsununa iki tarafına doğru

mahsuldar ovaları Yeşilirmak, Kızılırmak suları zirai ürünlerinde Samsun limanı iç ve dış limanlara gönderir.

İşte istikbalin Samsun Ticaret Limanı, buraya kadar sayabildiğim ve hatta sayamadığım bütün ekonomik ve ticari ihtiyaçları karşılamak üzere geniş ölçüde tasarlanmış ve etüdüne başlanmıştır. Hazırlıklar tamamlanıp inşaat işlerine girildiği zaman türüsünden bir hayli makinanın çalıştırılmağa başladığında elbette göreceğiz.

Temenni edelim ki bu mutlu güne yakın bir gelecekte kavuşalım

Vatandaş

19 Mayıs Halkevi dergisi

senin dergindir

Tanı - Tanıt, Oku - Okut

Dergimiz, kültür, sanat ve memleket konularında etüd ve görüş mahsulü olan telif yazılarla tercümelere, hikâye ve şiirlere sayfaları açıktır. Vatandaşların tenkit ve irşadlarını bekleriz.

İmtiyaz Sahibi ve Neşriyatı Fiilen İdare eden
Cemal Bilir

Adres ; Samsun Ulugazi Mahallesi, Bağdat caddesi No: 286 - A
Dizildiği ve basıldığı yer: Samsun Matbaası

Fiyatı : 30 kuruş

“Savoir Choisir”

Seçmesini Bilmek

Yaz MAUROİS

Çeviren ; Yekta ATAMAN

İnsan kuvvet ve zakâsının dar hudutları vardır . Her şey yapmak isteyen hiçbir şey yapamaz. Sayısız arzuları ve çeşitli meyilleri olan insanlardan, bazan: "Büyük bir musikişinas olmayı isterdim" diyenleri ; bazan da: "Siyasî hayata girseydim, öyle zannediyorum ki, muvaffak olurdum, " diyenleri tanırız.

Şuna muhakkak nazarla bakınız ki bunlar daima amatör musikişinas, acemi iş adamı, ve mağlup politikacı olacaklardır.

Napolyon; "Harp san,atı, verilmiş herhangi bir noktada kuvvetli olmaktan ibarettir, "derdi. Yaşama san,atı ise itinaıyla bir çıkış noktası seçmek ve oraya bütün kuvvetleri toplamaktır.

Yalnız bir meslek seçmekten bahsetmiyorum. Kabul edilen aynı mesleğin içinden bir başka tercih de yapılabilir. Bir yazar her çeşit roman yazamaz bir devlet adamı bütün idarî işleri düzenliyemez. Aynı zamanda iktidarımızın geliştirdiği heves ve istidatları da birbirinden tefrik edelim.

Tercihlerimiz için sınırsız bir zaman değil, mâkul bir zaman ayıralım Askeri idareciler, bir emrin neticesini iyice münakaşa ettikten sonra buna tek kelimeyle son verirler: "icra" içinizdeki keşmekeşe siz de bir son verirsiniz, pişmanlıklar kısırlaşacak, geciktirmelerin ardı kesilecektir.

Kurum Adı: TÜRK TARİH KURUMU
Sicil No: 255.7.2/24/800933
DERGİLER 19 MAYIS SAMSUN HALKEVİ DERGİSİ 114, (1950)
Markası: .MARKASIZ Bulunduğu Yer: Konusu:

